

Regional linjetrafik 2017

844 miljoner

avgångar med regional linjetrafik

1,6 miljarder

påstigningar i den regionala linjetrafiken

863 miljoner

utbudskilometer med regional linjetrafik

16 miljarder

personkilometer med regional linjetrafik

25 miljarder

kronor i subventioner till regional linjetrafik

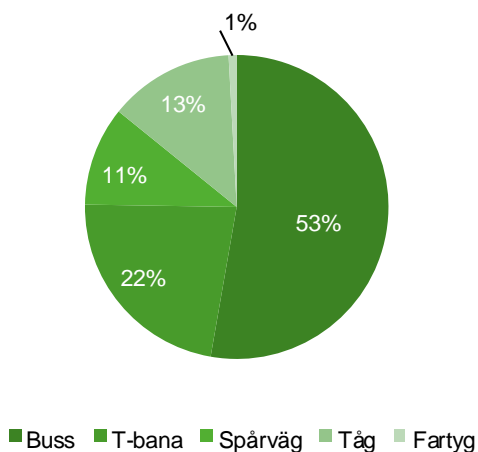
Statistikens omfattning

Statistiken om regional linjetrafik baseras på en uppgiftsinsamling av samtliga regionala kollektivtrafikmyndigheter och avser kalenderåret 2017. Rapporten beskriver konsumtion, tjänster och intäkter/kostnader för subventionerade regionala linjetrafiken.

Detta är ett bearbetat utdrag ur Regional linjetrafik 2017 - Statistik 2018:25.
Publiceringsdatum: 2018-06-27

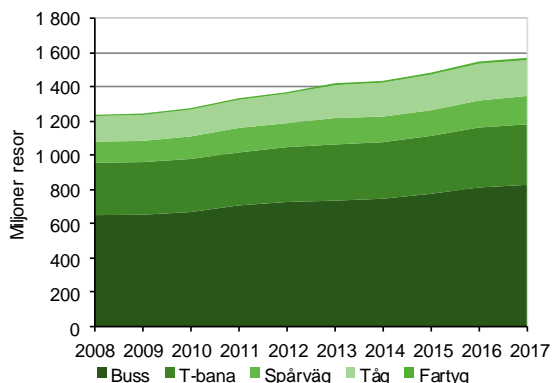
Påstigningar

Under 2017 uppgick antalet påstigningar i den regionala (subventionerade¹) linjetrafiken med buss, tåg, spårvagn, tunnelbana och fartyg till 1,6 miljarder. Detta motsvarar en liten ökning på 0,1 procent jämfört med 2016. Det mest frekventa färdmedlet inom kollektivtrafik är buss där antalet påstigningar uppgick till 828 miljoner 2017, vilket motsvarar lite mer än hälften av det totala antalet påstigningar. Sedan följer i fallande ordning: tunnelbana, tåg, spårvagn och fartyg.

Figur 1. Fördelningen av antalet påstigande per trafikslag i kollektivtrafiken 2017.

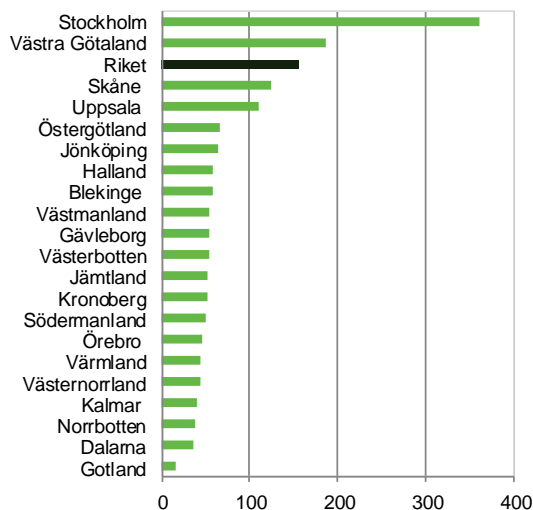
Sett över en tioårsperiod är det tåg- och fartygstrafiken som stått för den största relativa ökningen i antalet påstigningar. I samtliga trafikslag ökar antalet påstigande, relativt mest för fartyg och minst för det näst vanligaste trafikslaget inom kollektivtrafik, tunnelbanan. Den största ökningen i antalet påstigningar skedde inom busstrafiken som totalt sett har ökat med 177 miljoner under de senaste 10 åren.

Figur 2. Antal resor per trafikslag i riket 2008–2017, miljoner påstigningar.

¹ Avser all regional linjelagd kollektivtrafik med stöd från det allmänna

Antalet påstigningar per invånare på riksnivå har varit oförändrat jämfört med föregående år. 2016 gjordes i genomsnitt 156 påstigningar per person och det var alltså lika många för 2017. Det var i storstadsregionerna som påstigningarna var som mest frekventa räknat per invånare. I Stockholms län uppgick antalet påstigningar till 361 per person, i Västra Götaland 187 och i Skåne 124. Minst antal påstigningar på kollektiva färdmedel hade Gotland där endast 15 påstigningar gjordes per person.

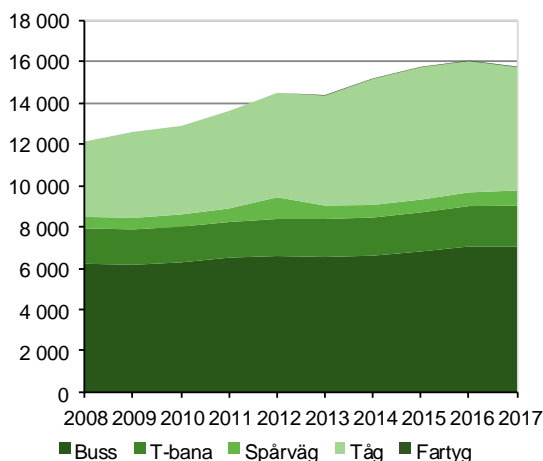
Figur 3. Antal påstigningar per invånare i linjetrafiken efter län 2017.

Personkilometer

Begreppet personkilometer anger det antal kilometer som alla resenärer färdas sammanlagt. Antal personkilometer inom kollektivtrafik var under 2017 15,8 miljarder. Det motsvarar en ökning på knappt två procent från föregående år².

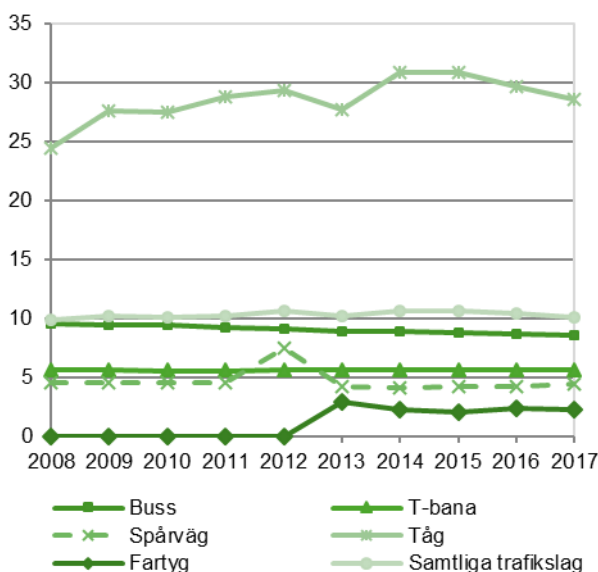
Tåg är det trafikslag som ökat mest under det senaste decenniet. Sedan 2008 har antalet personkilometer med tåg stigit med 64 procent. Även övriga trafikslag har ökat under perioden, med mellan 15-30 procent.

² Ett län lämnade inte uppgift om personkilometer år 2017. En ökning på knappt två procent avser de län som lämnat uppgifter både 2016 och 2017.

Figur 4. Resande per trafikslag i riket 2008–2017, miljoner personkilometer.

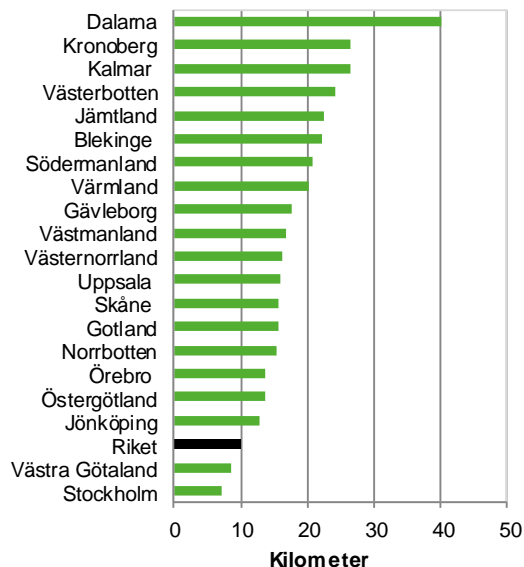
Det trafikslag som resenärer reser längst med är tåg där genomsnittsresan 2017 var knappt 30 kilometer. Den genomsnittliga reslängden är näst längst för buss (knappt nio kilometer) följt av tunnelbana (knappt sex km), spårvagn (drygt fyra km) och fartyg (två km). Uppgifter om medelreslängd för fartygstrafik har endast samlats in från och med 2013.

Figur 5. Medelreslängd efter trafikslag i riket 2008–2017, mått i kilometer.

Under 2017 var det stor skillnad på genomsnittsresan i de olika länen. Dalarnas län hade den längsta genomsnittliga reslängden, drygt 40 kilometer. Det är nästan sex gånger längre än i det län där den kortaste genomsnittsresan sker som var Stockholms län, där genomsnittsresan var drygt sju kilometer. Medelreslängden varierar även mycket mellan olika trafikslag i de olika länen. Som ett exempel är medelreslängden för en tågresenär i Norrbottens län 240 kilometer per påstigning, medan buss som är det klart dominerande trafikslaget har 13 kilometer per påstigning. Det gör att den

totala genomsnittliga medelreslängden i Norrbotten blir 15 kilometer.

Figur 6. Medelreslängd i kilometer per påstigning efter län 2017.

Utbudskilometer

Begreppet utbudskilometer anger antalet utförda kilometer med fordon och vagnar i linjetrafiken.

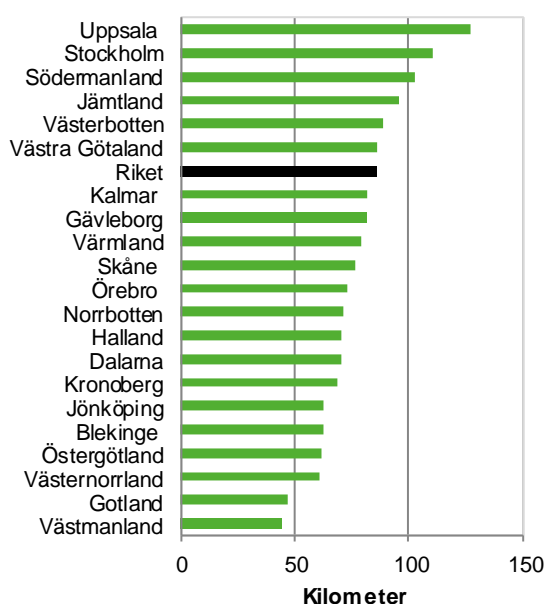
Det totala antalet utbudskilometer för linjetrafiken uppgick under 2017 till 863 miljoner kilometer, vilket är en ökning med 1,3 procent från 2016.

Variationen mellan trafikslagen är stor. Under 2017 stod bussarna för knappt tre fjärdedelar av det totala utbudet i linjetrafiken, mätt i utbudskilometer. Knappt 14 procent av utbudet bestod av tåg, drygt elva procent av tunnelbana samt drygt två procent av spårvagn. Under den senaste tioårsperioden har antalet utbudskilometer ökat med drygt 22 procent. För hela riket var utbudet av kollektivtrafik knappt 86 utbudskilometer per invånare.

I samtliga län dominerar bussutbudet mätt i utbudskilometer per invånare. Buss är också det enda kollektivtrafikslag som återfinns i samtliga län. Uppsala län och Jämtlands län hade det största bussutbudet, 97 respektive 85 kilometer per invånare, medan Gotlands län och Östergötlands län hade lägsta utbudet per invånare, 44 respektive 47 kilometer.

Spårtrafiken varierar mycket mellan länen och har ett mer betydande inslag inom vissa län. I Stockholms län var utbudet för tunnelbana 42 kilometer per invånare, tåg 11 kilometer och spårväg en kilometer. Södermanlands län har högst utbudskilometer per invånare i tågtrafiken, 48 kilometer.

Uppsala län hade det största utbudet av kollektivtrafik under året, 127 utbudskilometer per invånare.

Figur 7. Antal utbudskilometer per invånare efter län 2017.

Sittplatskilometer

Begreppet sittplatskilometer anger antalet utförda kilometer i kollektivtrafiken multiplicerat med fordonens sittplatskapacitet.

Under 2017 erbjöds 5 674 sittplatskilometer per invånare i riket, det vill säga varje person erbjöds att åka drygt 15,5 kilometer kollektivt per dag. Det är i storstadslänen som utbudet av kollektiv linjetrafik är störst. I Stockholms län erbjöds drygt 8 000 sittplatskilometer per invånare 2017. Minst utbud av kollektivtrafik hade Gotlands län som endast erbjöd 2 300 sittplatskilometer per invånare.

Ekonomi

I detta avsnitt redovisas den kollektiva linjetrafikens ekonomi sett till kostnader, verksamhetsintäkter och bidrag/tillskott. Samtliga ekonomiuppgifter har med hjälp av konsumentprisindex årsmedeltal (skuggindex) räknats om till 2017 års priser för att underlätta jämförelser mellan åren. Under 2017 uppgick de totala kostnaderna för kollektivtrafiken i Sverige till 47,5 miljarder kronor. Intäkterna från

verksamheten var 23,5 miljarder kronor. Knappt hälften av den svenska kollektivtrafiken finansierades därmed av verksamhetsintäkter.

Sedan 2008 har denna fördelning (självfinansieringsgraden) sett ungefär likadan ut där cirka 50 procent av intäkterna kommer från verksamheten själv.

Kostnaderna för kollektivtrafiken ökade 2017 med drygt två procent från 2016 medan verksamhetsintäkterna ökade med drygt tre procent. Sedan 2008 har kostnader för produktionen ökat med knappt 60 procent. Verksamhetsintäkterna har också ökat med knappt 60 procent sedan 2008.

Under 2017 erhöll kollektivtrafiken totalt 24,5 miljarder kronor i bidrag/tillskott från landsting, kommun och stat, vilket motsvarar ett bidrag från varje invånare i genomsnitt med drygt 2 400 kr per år. Fördelningen var att landstinget stod för 88 procent, kommunerna tio procent och staten två procent.

Eftersom Stockholms län är det dominerande länet inom den svenska kollektivtrafiken, så återfinns där inte bara det största utbudet, utan också de största intäkterna och de största kostnaderna. 2017 uppgick de totala verksamhetsintäkterna för Stockholms län till cirka 11,5 miljarder kronor vilket motsvarar knappt hälften av rikets totala verksamhetsintäkter för kollektivtrafik under året. Stockholms län är även det län där kostnaderna påverkar rikets totala kostnader mest med knappt 21 miljarder kronor vilket motsvarar drygt 43 procent.

2017 kostade en kollektivtrafikresa i genomsnitt 30 kronor, och den genomsnittliga intäkten per resa var knappt 15 kronor. Sedan 2008 har både kostnader och intäkt per resa ökat med drygt 20 procent.

Både kostnader och intäkter varierar mycket mellan länen. Under året var kostnaden per resa högst i Kalmar län, men det var också där den högsta intäkten per resa fanns. Kostnaderna per resa i Kalmar var drygt 83 kronor och intäkten knappt 42 kronor. Nettointäkten (intäkt minus kostnad) per resa varierar mellan -59 kronor per resa i Dalarnas län och -11 kronor i Stockholms län.

Mer information

Du hittar tabellerna med statistiken samt tidigare års tabeller och beskrivande rapporter här, www.trafa.se/kollektivtrafik

Kontakt:
Mats Wiklund
Telefon: 010- 414 42 32
E-post: mats.wiklund@trafa.se

Anna Norin
Telefon: 010- 414 42 38
E-post: anna.norin@trafa.se